

رابطه ویژگی‌های شخصیتی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد بوئین زهرا

حامد یگانه^{۱*}، ابراهیم احمدی^۲ سعید متولی^۳

۱- کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد واحد بوئین زهراء، بوئین زهراء، ایران

(Hamedyeganeh7@yahoo.com)

۲- استادیار، روانشناسی عمومی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد واحد بوئین زهراء، بوئین زهراء، ایران

۳- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

Motevalli.saeid@gmail.com

خلاصه

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد بوئین زهراء بود. روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی - همبستگی بود، بدین‌منظور بر اساس جدول مورگان ۲۱۵ دانشجوی (۱۲۰ نفر زن و ۵۴ مرد) به نسبت توزیع دانشجویان در دو دانشکده علوم انسانی و فنی‌مهندسی به روش در دسترس انتخاب و پرسشنامه‌های شخصیت پنج عاملی نئو (کاستا و مک‌کرا، ۱۹۹۲) را تکمیل کردند. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره به روش همزمان تحلیل شدند. نتایج نشان داد، بین ویژگی شخصیتی روان‌رنجورخویی با پیشرفت تحصیلی رابطه منفی ($p < 0/010$)، و بین وظیفه‌شناسی با پیشرفت تحصیلی رابطه مثبت ($p < 0/050$) وجود دارد. بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، گشودگی به تجربه و دلپذیری با پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود نداشت. تحلیل رگرسیون چند متغیره نشان داد، مدل ۱۶ درصد از پیشرفت تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی می‌کند. در میان متغیرهای پژوهش تنها ویژگی شخصیتی روان‌رنجورخویی پیش‌بینی کننده پیشرفت تحصیلی است. این نتایج حاکی از نقش پراهمیت ثبات هیجانی در پیشرفت تحصیلی دارد. دانشجویانی که نمرات پایین‌تری در روان‌رنجورخویی کسب می‌کنند، ثبات هیجانی و خلقی بالاتری را هم گزارش می‌دهند که این پیش‌بینی کننده پیشرفت تحصیلی است.

کلمات کلیدی: ویژگی‌های شخصیتی، اضطراب امتحان، پیشرفت تحصیلی

۱- مقدمه

پیشرفت تحصیلی و مسایل مربوط به آن یکی از دغدغه‌های اصلی نظام آموزش و پرورش کشورهاست چرا که مسئولین و تصمیم‌گیرندگان سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی در سراسر دنیا توسعه و پیشرفت جامعه را در توسعه و پیشرفت نظام آموزشی می‌دانند و این توسعه و پیشرفت از طریق پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان در مدرسه، دانشگاه و کلاس درس عملیاتی می‌گردد. بنابراین شناسایی عوامل مؤثر بر آن از جمله مسائلی است که توجه روان‌شناسان را به خود جلب کرده‌است (پرموزیک و فورنهام، ۲۰۰۴). زیرادست یافتن به نتایج مثبت در زمینه تحصیل (با شناسایی و مهار عوامل تأثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی) منجر به پیشرفت همه‌جانبه‌آموزنده و در نتیجه جامعه می‌شود (چادوری و آمین^۱، ۲۰۰۶). یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های تفاوت‌های فردی که نقش آن در پیشرفت و عملکرد تحصیلی نشان

¹Chowdhury, M.S., & Amin, M.N.